

Paul HUYBRECHTS Meestergraveur

Hoe een kind dat van tekenen en knutselen houdt 's lands meest actieve meestergraveur werd, kan Paul HUYBRECHTS zelf nog moeilijk reconstrueren. „Dat is als vragen aan Eddy MERCKX hoe het zat met die eerste keer fietsen.” In elk geval verovert de graveur zijn kunst zoals de renner de weg, van postzegels over munten en medailles tot uurwerken die niet bedoeld zijn om te weten hoe laat het is.

‘Met munten en medailles kun je de geschiedenis reconstrueren’

Jozefien VAN HUFFEL

Met een kersttafereel trad hij als vijftientigjarige toe tot het selecte gezelschap van Belgische postzegelgraveurs. Jaren later voor het begin van het jaar 2000, de laatste medaille van het tweede millennium. Hij bracht de big bang in beeld in brons, pater Damiaan, de schilder Antoon VAN DYCK en de geschiedenis van de optiek, maar ook de atleet IVO VAN DAMME en de moderne haven van Zeebrugge. Paul HUYBRECHTS graveert geschiedenis met twee voeten in het heden.

–*Voltijdse graveurs zijn zeldzaam. Hoe lanceer je jezelf in die kleine wereld?*

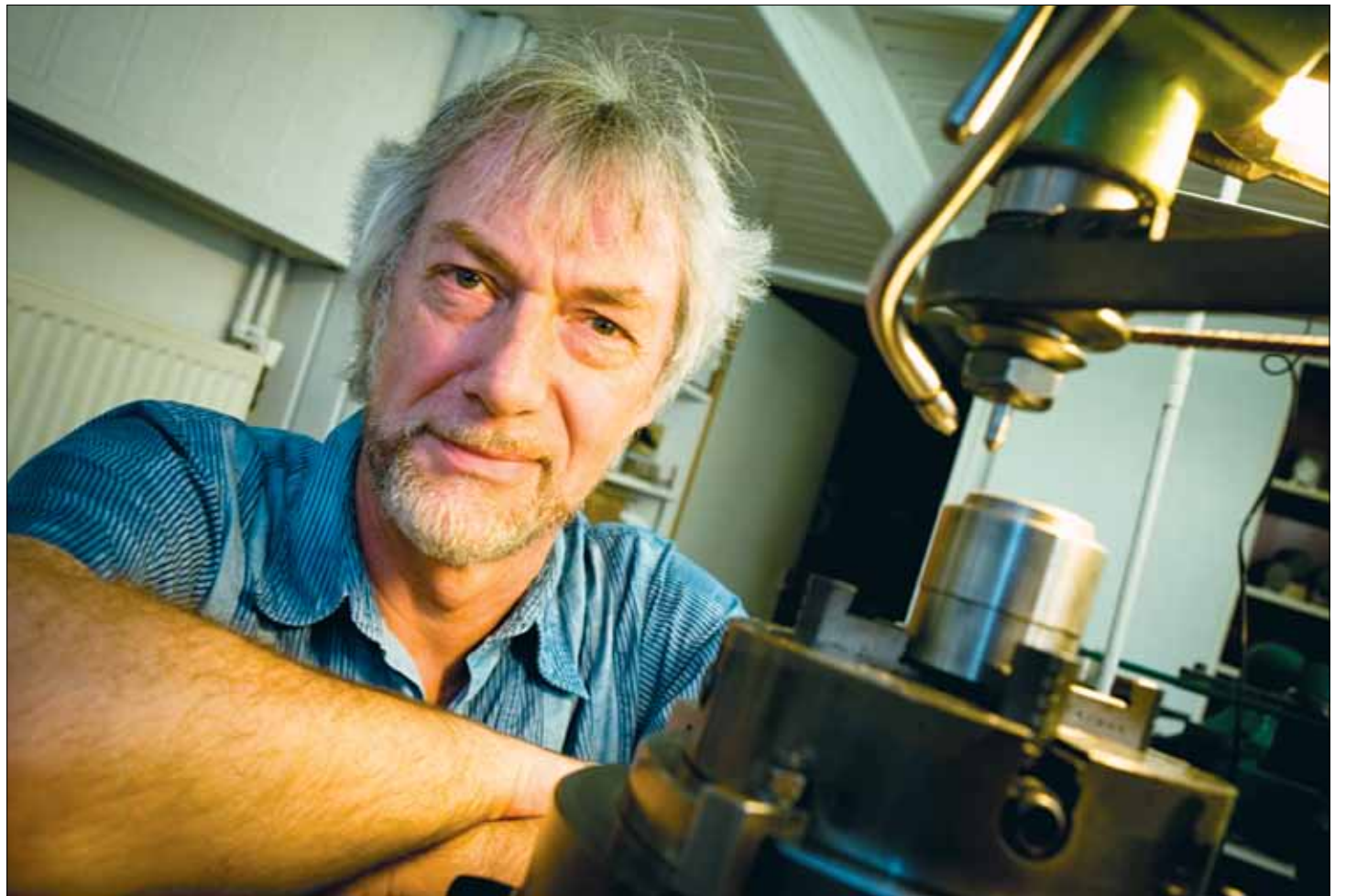
Reeds als jongen was het mijn ambitie om postzegels en munten te graveren. In 1976 kopieerde ik nauwgezet de postzegel voor het Rubensjaar, en bood me aan bij de Post. Een paar maanden later kreeg ik een tableau van een onbekende meester over de geboorte van Christus toegewezen. Het was het moeilijkste thema in de kerstreeks, om me te testen. Postzegels zijn niet makkelijk. Je werkt op een schaal van één op één, met hard staal en in spiegelbeeld. Toch kreeg ik toen de prijs van de stad Brussel. Alles bij elkaar graveerde ik vijftig zegels, en ontving zeven filatelistische prijzen. Meestal voor de mooiste gravure, soms voor de ‘ambassadeur’, de postzegel die op een brief het meeste indruk maakt. Helaas stopte De Post met gravures.

Op een gelijkaardige manier, door me zelf aan te bieden en deel te nemen aan wedstrijden, kreeg ik de kans om munten te ontwerpen. Meestal gedenkmunten waren dat: 150 jaar onafhankelijkheid, het voorzitterschap van de Europese Unie...

–*U bent nu vooral bezig met medailles.*

De meeste mensen kennen enkel sportmedailles, weten ten hoogste dat ze twee zijden hebben, maar niet hoe ver je kunt gaan in de medaillekunst. Vroeger gaf de Belgische overheid een medaille uit voor zowat elk evenement, maar die traditie ging teloor. Bij de opening van het Europees Parlement maakte ik een ontwerp, maar er bleek geen budget, al verzonk de prijs van een medaille in het niets in vergelijking met die van het gebouw. En eigenlijk hebben ze er een nodig, want komt de paus op bezoek, of Filip en Mathilde, dan staan ze met lege handen.

Je mag niet vergeten dat we de hele geschiedenis kunnen reconstrueren aan de

Paul Huybrechts: ‘De overheid heeft nog steeds medailles nodig. Helaas zien degenen die erover beslissen er het nut niet van in, of denken ze er niet aan. En dan staan ze daar, bij hoog bezoek, met lege handen.’ © Hugo Maris

hand van munten en medailles. Morgen kan een ramp alle elektronica doen verdwijnen en daarmee heel veel informatie, bij wijze van spreken, maar een bronzen medaille blijft bestaan. In Centraal-Europa wordt de traditie wel in ere gehouden. Polen en Hongarije hebben elk jaar wel een symposium, en je ziet er de medaillekunst in een vergevorderde fase, helemaal niet meer zo traditioneel, abstract zelfs.

–*Een van uw medailles is ‘De laatste van het tweede millennium’. Is ze werkelijk gemaakt om 23.59.59, zoals erop staat?*

Dit is een kopie, maar de originele werkte ik wel degelijk één seconde voor middernacht af. Twee seconden later was er trouwens de eerste medaille van het derde millennium. Op voorhand testte ik hoeveel tijd ik nodig had. Ik kocht een klok die gelijk loopt met de atoomklok en die dag was er een gerechtsdeurwaarder aanwezig.

Centraal op de eerste medaille staat de chip, het hoogtepunt van het vernuft van de mensheid op dat moment. De andere verwezenlijkingen die ik afbeeld, waren zonder de chip niet mogelijk: de man op de

maan, internet, biotechnologie. De tweede toont wat nog niet is bereikt, een rechtvaardige, warme, liefde- en hoopvolle wereld.

Ik maakte toen ook een medaille als relatiegeschenk voor de bisschoppenconferentie, ter ere van het Jaar van de Eucharistie. Die medaille was de meest succesvolle van 2000, want ik heb er 1.700 van gemaakt.

„De meeste mensen weten hoogstens dat een medaille twee zijden heeft, en zeker niet hoe ver je in de medaillekunst kunt gaan”

–*Recent bracht u een medaille uit ter gelegenheid van de heiligverklaring van Damiaan.*

Ik bied nu vier versies van de Damiaanmedaille aan, van een sleutelhanger tot een gouden exemplaar, maar eigenlijk nam ik het initiatief bij de honderdste verjaardag van zijn overlijden, in 1989. Ik trok

naar Hawaï, om de medaille voor te stellen aan de toenmalige gouverneur. Ik volgde de weg die Damiaan volgde. Voor de medaille gebruikte ik het mooie portret dat er bestaat van Damiaan, dat statige met de strohoed, en zeker niet het laatste, toen hij aan lepra leed. Ook koningen beelden we op munten en medailles altijd af zoals ze er uitzagen als vijftig- of zestigjarige. Zo’n rijp portret is de mooiste herinnering.

–*Wat komt er na Damiaan?*

Op termijn wil ik alle grote culturen in beeld brengen. Vooral de Egyptische cultuur fascineert me, als voortrekker van de reliëfkunst. Ook de Assyriërs waren daar sterk in. Toen de Verenigde Staten in 2003 Irak binnenvielen, maakte ik een medaille, gebaseerd op een Assyrisch bas-reliëf: *Ver-nietiging van het werelderfgoed in Irak*. Ook zoek ik constant naar nieuwe technieken en materialen. Ik experimenteer met kleuren, met glas en email, want ik wil verder gaan dan de traditionele bronzen plaat.

Meer info over de Damiaanmedaille via 016 29 07 88, www.medailles-paulhuybrechts.be.